

Haavanhoidon aseptiikkaa

Hygieniahoitaja Josefiina Rajala

Miksi
aseptinen
toiminta on
tärkeää?

Tärkeää estää uusien
mikrobien pääsy haavaan sekä
haavassa olevien mikrobien
leviäminen ympäristöön

Aseptiikka ja käsihygienia

Tärkeää estää uusien mikrobien pääsy haavaan sekä haavassa olevien mikrobien leviäminen ympäristöön

- Huolehdi hyvästä käsihygieniasta ja vaihda suojakäsineet riittävän usein!
- Älä koskettele kontaminoituneilla käsillä ympäristöä
- Suojaa itsesi ja työvaatteesi
- Tee haavanhoito ennen mahdollista siivousta

Suunnittele haavanhoito etukäteen

- Haavanhoitoa EI tehdä pesutiloissa
- Säilytä tuotteita puhtaassa suljettavassa laatikossa/rasiassa. Rasian tulee olla puhdas
- Aseta tuotteet desinfioidulle tasolle
- Nosta tarvittavat tuotteet rasiasta desinfioidun käsin ennen hoitotilannetta
- Varaa läheisyyteen myös roska-astia ja riskijäteastia, joihin käytetyt tarvikkeet laitetaan heti käytön jälkeen

Varaa haavanhoito- tilanteeseen

1. Desinfioitu instrumenttipöytä/ taso (tai muu puhdas alusta)
2. Käsihuuhde
3. Suojakäsineitä, kir. suu-nenäsuojus ja suojatakki tai -hihallinensuojaesiliini
4. Steriilit instrumentit
5. Määrätyt haavanhoitotuotteet
6. Vuodesuojia
7. Jäteastia tai roskapussi
8. Riskijäteastia

Käytä suojaimia

- Suojakäsineet
- Kirurginen suu-nenäsuoja
- Suojatakki tai hihallinen suojaesiliina

- Alle 24 h ikäistä leikkaushaavaa hoitaessa käytä steriilejä käsineitä
- Jos vaihdat vain sidoksen, voi suojaintentarpeen arvioida tilannekohtaisesti. Käytä vähintään kirurgista suu-nenäsuojaa ja suojakäsineitä

Haava hoidetaan steriilein välinein

- Käytä steriilejä välineitä. Huolehdi, että välineet pysyvät steriileinä haavanhoitohetkeen saakka
- Uudet steriilit välineet eri haavoihin
- Käytä steriilejä saksia, kun leikkaat haavanhoitotuotteita. Älä koske ylijäävään osuuteen. Aseta ylijäävä osuus esim. steriilejä saksia apuna käyttäen takaisin pakkaukseen, jolloin se pysyy puhtana seuraavaan haavanhoitokertaan. Sulje huolellisesti käyttämättä jäänyt avattu pakkaus ja kirjaa siihen avauspäivämäärä.
- Monikäyttöisten pakkausten tulee pysyä puhtaina: Annostele desinfioiduin käsin nesteet, voiteet ja geelit lääkelasiin, -ruiskuun tai muuhun astiaan ennen haavanhoidon aloittamista tai käytä kertakäyttöpakkausta.

Suojakäsineet

- **Pue/ vaihda puhtaat suojakäsineet**
 - Puhtaat → Kun poistat vanhat sidokset
 - Puhtaat → Kun hoidat haavaa
 - Puhtaat → Kun asetat puhtaat sidokset haavan päälle
 - Sama setti mikäli siirryt hoitamaan eri paikassa olevaa toista haavaa.

DESINFIOI AINA KÄDET ENNEN SUOJAKÄSINEIDEN
PUKEMISTA

JA

HETI SUOJAKÄSINEIDEN RIISUMISEN JÄLKEEN

<https://dreambroker.com/channel/ol61qyjg/xf71ovnx?qualityo8op>

Haavan suihkutus

- Suihkuta haava puhtaassa suihkutilassa
- Suojaudu mahdollisilta roiskeilta
- Veden tulee valua haavasta suoraan lattialle
- Suihkuta n. 37 asteisella vesijohtovedellä 2–3 minuuttia alhaisella vedenpaineella
- Haavan puhdistamiseen voi käyttää myös keittosuolaliuosta (0,9 % NaCl)
- Suojaa haava siirtymisen ajaksi

Huomioi myös seuraavat asiat

- Laita HETI haavanhoidon päätyttyä
 - Pistävät, viiltävät välineet riskijäteastiaan
 - Kertakäyttöiset välineet jätteisiin (NaCl-ampullat (säilyy avattuna 24h, käytetään samalle henkilölle) yms.)
- Haavanhoitotuotteita ei viedä takaisin varastoon
- Pyyhi haavan hoidossa mahdollisesti kontaminoituneet pinnat, vaihda tarvittaessa likaantuneet tekstiilit

Bakteeriviljely- näyte

- **Tarve on hyvin harvinaista**
- Antimikrobihoito aloitetaan aina havainnointiin perustuen (empiirisesti) infektoituneeseen haavaan, näytevastausta ei tarvita
- Harkitaan näytteenottoa vain jos aiempi antimikrobilääkehoidon vaste on huono
- Oleellisempaa on selvittää haavan etiologia ja haavanhoidon tavoite. Tämä on lääkärin vastuulla.

Näytettä ei tule ottaa koska ei tiedetä mitä haavalle kuuluu tehdä

Linkkejä liittyen haavanhoitoon

- Krooninen alaraajahaava. Käypä hoito- suositus [Krooninen alaraajahaava](#)
- Diabeetikon jalkaongelmat. Käypä hoito- suositus [Diabetekseen liittyvät jalkaongelmat](#)
- Vältä viisaasti: Kroonisen alaraajahaavan systeeminen antibioottihoito [Lääkärin tietokannat – Duodecim](#)
- Kroonisen haavapotilaan hoitoketju [Kroonista haavaa sairastavan hoitoketju \(Pirkanmaan HVA\) - Duodecim](#)

Ohjeet ja yhteystiedot

- Sisäisiltä sivuilta: Intra.pirha.fi
 - Ohjeet → Infektio-ohjeet ja tiedotteet → Infektioiden torjunta hoitotoimenpiteissä → Infektioiden torjunta haavanhoidossa
 - Ohjeet → Infektio-ohjeet ja tiedotteet → Käsihygienia
 - Ohjeet → Infektio-ohjeet ja tiedotteet → Suojaimet
- Ulkoisilta sivuilta: Pirha.fi
 - Ammattilaiselle → Infektioiden torjunta ja hoito → Infektioiden torjunta hoitotoimenpiteissä → Infektioiden torjunta haavanhoidossa
 - Ammattilaiselle → Infektioiden torjunta ja hoito → Käsihygienia
 - Ammattilaiselle → Infektioiden torjunta ja hoito → Suojaimet
- Intra.pirha.fi → ohjeet → Infektio-ohjeet ja tiedotteet → Hygieniahoitajien yhteystiedot
- Pirha.fi → Ammattilaiselle → Infektioiden torjunta ja hoito → Hygieniahoitajien yhteystiedot
- Josefiina Rajala, hygieniahoitaja, P.044 4728752, josefiina.rajala@pirha.fi